



AKUT SÅR

Ved akut opstående sår hos hest bør primære overvejelse gå på, om såret kan behandles i praksis, eller om patienten bør tilbydes henvisning til evaluering under hospitalsforhold. I denne beslutningsproces indgår: tidshorisont, hest halt/ikke halt, lokalisation (synoviale/vitale strukturer i nærheden, eksempelvis åbning til led, seneskeder, abdomen, thorax), typen af sår (laceration/stiksår, overfladisk/dyb) og tetanusstatus.

Henvisning **bør tilbydes** ved sår med tydelig eller kraftig mistanke om vitale dele involveret.

SÅRBEHANDLING I PRAKSIS

Generelle sårprincipper følges:

- Klip af hår i området, samt skylning og desinficering for omhyggelig inspektion af vævsskaden
- Suturering af sår hvis muligt (forkorter helingsprocessen)
 - Suturering bør foretages med sterilt udstyr
 - Suturering bør foretages som minimum i lokalbedøvelse
 - Dræn ved markant vævstab eller lommedannelse
- Bandagering/immobilisering bør foretages, hvis muligt/indikeret (afhængigt af sårets lokalisation).

Ved akutte, overfladiske, ukomplicerede sår

- **Antibiotika er oftest ikke indiceret**
- Smertestillende/anti-inflammatorisk behandling: NSAID overvejes i forhold til det enkelte sår, men behandlingen bør være så kort som mulig.

Ved komplicerede, kontaminerede sår

- Antibiotikaprophylakse kan anvendes ud fra dyrlægefaglig vurdering, hvorefter såret bør revurderes efter 5 dage. Valg af antibiotika baseres på European Medicine Agency/One Health principper for antibiotikavalg (https://www.ema.europa.eu/en/documents/report/infographic-categorisation-antibiotics-use-animals-prudent-responsible-use_en.pdf)
Eksempler på antibiotikabehandling:
 - Penicillin procain 22.000 units/kg IM BID (smalspektret)
 - Sulfadiazine/Trimethoprim 30 mg/kg PO BID
 - Penicillin procain 22.000 units/kg IM BID kombineret med gentamicin 6.6 mg/kg IV SID (dyrlæge administreret)
- Smertestillende/anti-inflammatorisk behandling: NSAID overvejes i forhold til det enkelte sår, men behandlingen bør være så kort som mulig.

Vaccinationsstatus tetanus

- Regelmæssigt vaccineret mod tetanus, og sidste vaccine er mindre end 6 måneder gammel
→ gives **ikke** tetanusvaccination
- Regelmæssigt vaccineret mod tetanus, men sidste vaccine er mere end 6 måneder gammel
→ gives tetanusbooster før operationen
- Vaccinationsstatus ukendt → tetanus vaccination + tetanus antitoxin (1500 IU).

EFTERBEHANDLING

- Overvågning af temperatur mindst 1 x dgl. Kontakt dyrlæge, hvis over 38,3 C (feber)
- Overvågning af sekundære symptomer relateret til sårets lokalisation (vedvarende/tiltagende halt, neurologiske symptomer, besvær med vejrtrækning etc.)
- Instrukser vedrørende bandageskift/immobilisering eller næste tilsyn aftales inden dyrlægens afgang.

Hestens konsumstatus og evt. tilbagehold på slagt opdateres jf. gældende lovgivning i hestens pas.